

Надання ліцензії: 5 помилок, які варто врахувати

Процедура оголошена, визначено учасника з найкращою ціною пропозицією, залишився один із вирішальних кроків – перевірка наданих документів на відповідність встановленим вимогам, зокрема, в частині надання копії ліцензії або документа дозвільного характеру. Саме на цьому етапі замовники припускаються помилок, адже умови тендерної документації слід не тільки вміти встановити, а й здійснити перевірку поданої тендерної пропозиції на її відповідність. То ж якщо Ви дійсно шукаєте добросовісного учасника та бажаєте його не втратити ще й додатково отримавши адмінштарф за неправомірне (не)відхилення тендерної пропозиції, пропонуємо для ознайомлення та врахування в роботі узагальнену практику типових помилок, пов'язаних із наданням зазначених вище документів та на що слід звернути увагу при виконанні даної вимоги аби успішно завершити даний етап.

Помилка №1 — нехтування вимогами замовника

Моніторинг: № **UA-M-2021-04-23-000111**

Оголошення: № **[UA-2021-01-16-000308-b](#)**

За результатами моніторингу встановлено: «.. пунктом 1 розділу III «Інструкція з підготовки тендерної пропозиції» тендерної документації замовник установив вимогу про **завантаження учасниками файлів, зокрема з копією або сканованим оригіналом чинної ліцензії на право роздрібної торгівлі пальним на кожну АЗС**, що зазначена учасником у довідці про наявність обладнання та матеріально-технічної бази, що необхідні для виконання умов договору про закупівлю.

Однак, у складі тендерної пропозиції учасника ТОВ «В» **відсутня копія або сканований оригінал чинної ліцензії на право роздрібної торгівлі пальним на кожну АЗС**, що зазначена учасником у довідці про наявність обладнання та матеріально-технічної бази від 02.02.2021 № 52/9».

Помилка № 2 - документи «на власний розсуд»

Моніторинг: № UA-M-2020-09-11-000009

Оголошення: № **[UA-2020-08-02-000018-a](#)**

В ході проведення моніторингу встановлено: «**відповідно до пункту 6 розділу III “Інструкція з підготовки тендерної пропозиції” тендерної документації учасник може**

надавати інші документи на свій власний розсуд. Тобто замовник не зобов'язує, а дає учаснику право надавати інші документи. Разом з тим в поясненні, наданому замовником 29.09.2020 через електронну систему закупівель, "замовник вважає, що учасники процедури **повинні були надати в складі тендерної пропозиції всі необхідні документи дозвільного характеру**, згідно переліку виконуваних робіт", що суперечить умовам тендерної документації.

З огляду на вищевикладене, тендерна пропозиція учасника ТОВ «Х» не порушує умов тендерної документації в цій частині. Отже, замовник на порушення вимог пункту 1 частини 1 статті 31 Закону відхилив тендерну пропозицію учасника ТОВ «Х» без наявності відповідних підстав».

Помилка № 3 - строк дії ліцензії ≠ терміну виконання робіт

Моніторинг: UA-M-2021-03-05-000011
Оголошення: [UA-2021-01-20-003685-c](#)

В ході проведення моніторингу встановлено: «...**тендерна документація не містить окремих вимог, що строк дії вказаної ліцензії має відповідати кінцевому терміну виконання робіт, тобто бути не меншим, аніж 31.12.2021 року**, при цьому тендерна документація також не містить окремих вимог щодо надання у складі тендерних пропозицій гарантійного листа щодо продовження дії ліцензії, у разі якщо строк дії вказаної ліцензії є меншим, а ніж 31.12.2021 року.

Так, у складі тендерної пропозиції учасника ТОВ «Ф» **надано ліцензію програмного забезпечення АВК-5, строк дії якої завершується 30.11.2021 року**, що відповідає умовам підпункту 1.2 пункту 1 Додатку № 1 тендерної документації.

Слід відмітити, що вищевказана вимога щодо надання у складі тендерної пропозиції учасників **ліцензії програмного забезпечення АВК-5 віднесено замовником до кваліфікаційних критеріїв**, проте на порушення вимог частини 16 статті 29 Закону замовником не розміщувалось в електронній системі закупівель повідомлення з вимогою про усунення невідповідностей в інформації та / або документах, що підтверджують відповідність учасника процедури закупівлі кваліфікаційним критеріям відповідно до статті 16 Закону».

Помилка № 4 - відсутність ліцензії субпідрядника

Моніторинг: UA-M-2021-01-21-000077
Оголошення: [UA-2020-07-17-001587-a](#)

За результатами моніторингу встановлено: *«...переможцем ТОВ «П» в складі тендерної пропозиції не надано письмову згоду субпідрядної організації, а саме ТОВ «М» про можливість виконання нею на субпідряді в учасника окремих робіт, які є предметом закупівлі незалежно від обсягу їх виконання, з доданими копіями ліцензій на виконання робіт, які підлягають ліцензуванню згідно чинного законодавства, чим порушено вимогу пункту 8 розділу 3 тендерної документації».*

Помилка № 5 - документи, непередбачені законодавством

Моніторинг: № UA-M-2020-11-30-000008
Оголошення: № [UA-2020-10-29-005377-b](#)

За результатами моніторингу встановлено: *«Замовником в електронній системі закупівель оприлюднено протокол щодо прийняття рішення уповноваженою особою від 29.10.2020 № б/н, в якому пунктом 14 питання 2 порядку денного визначено вичерпний перелік інформації, яку повинен надати переможець процедури закупівлі, а саме: відповідну інформацію про право підписання договору про закупівлю; копію ліцензії або документа дозвільного характеру (у разі їх наявності) на провадження певного виду господарської діяльності, якщо отримання дозволу або ліцензії на провадження такого виду діяльності передбачено законом, чим порушено вимоги частини 3 статті 40 Закону.*

Відповідно до частини 3 статті 40 Закону замовник під час проведення переговорів вимагає від учасника надати підтвердження про відсутність підстав для відмови йому в участі у процедурі закупівлі відповідно до частини 1 статті 17 цього Закону».

Коментар редакції

Проаналізувавши висновки моніторингу та ознайомившись з типовими помилками в частині (не)надання ліцензії або документа дозвільного характеру (у разі їх наявності) на провадження певного виду господарської діяльності підведемо певні підсумки та надаємо окремі рекомендації з цього питання.

Чи доцільно вимагати ліцензію? Під час укладення договору про закупівлю переможець повинен надати копію ліцензії або документа дозвільного характеру (у разі їх наявності) на провадження певного виду господарської діяльності, якщо отримання дозволу або ліцензії на провадження такого виду діяльності передбачено законом та у разі якщо про це було зазначено у тендерній документації / оголошенні про проведення

спрощеної закупівлі чи вимагалось замовником під час переговорів у разі застосування переговорної процедури закупівлі (частина 2 статті 41 [Закону України «Про публічні закупівлі»](#) (далі — Закон)).

Водночас частиною 5 статті 17 Закону передбачено, що замовник не вимагає документального підтвердження публічної інформації, що оприлюднена у формі відкритих даних згідно із Законом України «Про доступ до публічної інформації» та /або міститься у відкритих єдиних державних реєстрах, доступ до яких є вільним, або публічної інформації, що є доступною в електронній системі закупівель.

Крім того, частиною 4 статті 22 Закону передбачено, що тендерна документація не повинна містити вимог, що обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників, а також вимог щодо документального підтвердження інформації про відповідність вимогам тендерної документації, якщо така інформація є публічною, що оприлюднена у формі відкритих даних згідно із Законом України «Про доступ до публічної інформації» та / або міститься у відкритих єдиних державних реєстрах, доступ до яких є вільним.

Детальніше про те, що не може вимагати замовник під час проведення закупівлі, читайте на порталі RADNUK.COM.UA у статті «[Не вимагай того, що можеш побачити і сам!](#)».

Щоб зрозуміти, чи є сенс вимагати ліцензію **при встановленні вимог у тендерній документації, не порушуючи чинне законодавство**, замовнику необхідно самостійно заздалегідь здійснити аналіз законодавства щодо ліцензування, аби з'ясувати чи не **оприлюднена дана інформація у формі відкритих даних** згідно із Законом України «Про доступ до публічної інформації» та / або міститься у відкритих єдиних державних реєстрах, доступ до яких є вільним, або публічної інформації, що є доступною в електронній системі закупівель.

Так, відомості про суб'єктів господарювання, які провадять діяльність на підставі ліцензії, дія ліцензії яких зупинена, ліцензія яких анульована відображається в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань в обсягах та відповідно до вимог Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань».

Крім того, здійснити перевірку гаранта (банк, який видав гарантію учаснику процедури закупівлі) на предмет наявності відповідної ліцензії можна на сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, міститься Державний реєстр фінансових установ, доступ до якого є вільним, отже, умова тендерної документації щодо надання вказаної ліцензії учасником суперечитиме частині 5 статті 17 Закону.

Дізнатися чи має компанія дозвіл на будівництво можна за допомогою реєстру Державної архітектурно-будівельної інспекції України.

Перелік реєстрів щодо діючих ліцензій, наведений у цій статті, не є вичерпним, але

допоможе зорієнтуватись замовнику, яку інформацію **на предмет наявності відповідної ліцензії** замовник зможе відшукати самостійно та не вимагати зайвих довідок та / або документів в учасника, з огляду на те, що це суперечить Закону. Якими ще варто послуговуватись такими реєстрами щодо діючих ліцензій дізнавайтесь на порталі RADNUK.COM.UA у статті [«Про надання ліцензій учасниками та переможцями закупівель»](#).

Ліцензія, яка не перебуває у відкритому доступі. Згідно з частиною 3 статті 22 Закону тендерна документація може містити також іншу інформацію відповідно до законодавства, яку замовник вважає за необхідне до неї включити.

Якщо виходячи зі специфіки предмета закупівлі, керуючись принципами здійснення закупівель та з дотриманням законодавства в цілому на провадження певного виду господарської діяльності замовник впевнений, що має бути ліцензія або документ дозвільного характеру на провадження певного виду господарської діяльності, яка не перебуває у відкритому доступі, то під час підготовки тендерної документації замовнику слід встановити конкретні вимоги до її надання врахувавши наступне:

найменування органу ліцензування окремих видів господарської діяльності;

суб'єкт господарювання, який є власником ліцензії або документ дозвільного характеру (учасник та / або субпідрядник);

спосіб надання ліцензії або документа дозвільного характеру;

строк дії ліцензії (в деяких випадках, ліцензійними умовами в деяких спеціальних сферах господарської діяльності (виробництво і торгівля спиртом етиловим, коньячним і плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами; діяльність у галузі телебачення і радіомовлення тощо) встановлюються обмеження на строк дії ліцензії.

Важливо! Надання ліцензії, яка анульована або дія якої зупинена може призвести до розірвання договору про закупівлю, оскільки переможець протягом даного періоду не матиме законодавчо встановленого права на здійснення відповідної господарської діяльності. Приклад тендерної документації з додатками розміщено на порталі [RADNUK.COM.UA](#) у розділі [«Зразки документів»](#) — [«Зразки документів замовникам»](#).